

نامه سردبیر

از جمله موضوعات مهم حوزه علم و فناوری کشور، بحث شفاف‌سازی تقاضاست. اغلب شاهد هستیم که دستگاه‌های اجرایی از اینکه خروجی‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه‌ها و نیز کالاهای تولیدی شرکت‌های دانش‌بنیان با نیاز آنان تطابق ندارد، شکایت دارند. اما زمانی که از آنان سوال می‌شود که آیا شما قبلاً نیازهای خود را به آنان اعلام کرده بودید و از آن مهمتر، اصولاً این نیازها را برای خودتان، به طور شفاف تبیین کرده‌اید؛ پاسخ منفی است!

تجربه اخیر کار اجرایی این موضوع را به نگارنده نشان داده‌است که در بسیاری از موارد، توسعه فناوری و تجاری‌سازی و نوآوری و همه این مفاهیم مشابه، می‌تواند بدون هیچ سرمایه‌گذاری و حمایت دولتی اتفاق بیفتد فقط به این شرط که دستگاه‌های اجرایی، نیازهای بزرگ فناورانه خود را به شکل شفاف اطلاع‌رسانی کنند و استانداردها و حدود قیمتی مورد نظر را نیز مشخص نمایند. این حجم بازار، به خودی خود آن قدر وسوسه‌انگیز است که شرکت‌های داخلی می‌توانند بدون هیچ حمایتی وارد عرصه تولید کالاهای مزبور شوند. حداکثر اینکه نیاز به وام بانکی دارند که فرآیندی روزمره و وظیفه عادی بانک‌هاست.

اینکه چرا چنین شفاف‌سازی انجام نمی‌شود دلایل ساده ولی نه آسانی دارد. بوروکراسی و روزمرگی شاید مهمترین دلیل باشد و اینجاست که مکلف کردن قانونی دستگاه‌ها می‌تواند نقش موثر خود را ایفا نماید.

چنین تکلیفی در اجرای قانون حمایت از ساخت داخل (مصوب ۱۳۷۵) و اصلاحات آن (مصوب ۱۳۹۱) با شکست روبرو شد و پژوهشگران حوزه سیاست علم و فناوری باید علل این شکست را در هر یک از حوزه‌های صنعتی، مورد تحقیق و بررسی قرار دهند.